

Estimaos amigos, estimaes amigues, familia d'Andres Solar:

Otru añu más la Xunta pola Defensa de la Llingua Asturiana entrega los sos premios Andrés Solar y, como siempre, facemos un repasu de lo bono y lo malo, de les alegrías y les murnies que mos traxo otro añu más de llucha pola reconocencia de los derechos de los falantes d'asturianu, otro añu de trabayu porque se reconozca esi derechu que tenemos a nun ser trataos como ciudadanos de segunda.

Quiciabes nunca foi un bon añu pa la llingua asturiana, pero esti 2005 qu'acaba de colar foi, más que malu, decepcionante. Si l'añu pasáu apurriemos el Pegollu a Radio Sele pola recuperación de la so llicencia pa emitir como una radio comercial y pola so trayectoria nel campu de la difusión de la llingua asturiana nes ondes, podemos poner el mesmu exemplu, el de Radio Sele, pa ver hasta qué puntu ta allancáu n'Asturies el procesu de promoción y normalización de la llingua. Un añu depués, Radio Sele sigue ensin poder emitir llegalmente a pesar de tener una sentencia al so favor, y too poles torgues que de forma foína y contra la propia llei ta poniendo'l gobiernu asturianu.

Nun momentu en que'l llamáu "nuevu talante" paez llegar a les instituciones, nel que más que nunca fálase de reconocer derechos a persones que primero nun los tenían reconocíos, nun añu nel que'l partíu del gobiernu nel estáu español entama polítiques actives pa sacar de la marxinación a colectivos sociales que tuvieron historicamente arrexexaos..., nun momentu asina nel que paecía que la llingua asturiana podía salir d'esi requexu col reconocimientu llegal que-y corresponde pol propiu mandatu constitucional,

alcontrámosmos con que, n'Asturies, les postures d'esi mesmu partíu del “talante” nun van per esa llinia sinón que siguen aporfiando nun despreciu y una falta de compromisu que la historia nun-yos va perdonar.

Va dellos años, de la qu'entamaba la llexislatura nueva, pensábemos que podía entamar un tiempu meyor pa la llingua asturiana, col optimismu escepticu de los que yá llevaron golpes abondos, pero col migayín d'enfotu que trayía la entrada nel gobiernu d'una fuercia que pidiera'l votu garrando la bandera de la oficialidá. ¿Cuála ye la situación? Hai que dicir la verdá: n'Asturies, si falamos de la llingua, sigue gobernando la “cuevona”. Ye un gobiernu que nun rectificó'l sen que llevaba na llexislatura anterior, que sigue na mesma inercia, quiciabes un poco más sele, pero nuna inercia perversa que lleva a desanicar nun plazu curtiu'l nuesu idioma.

Hai delles cosuques equí y allá, como l'aprobación de la toponimia de dellos conceyos y dalguna campaña de publicidá, pero acaba siendo nel conxuntu una pingarata, un barniz, una migayina, un biecu. Un bon exemplu d'esta situación ye'l casu sangrín de les Ordenances Municipales pal usu del asturianu nel Conceyu d'esta mesma ciudá. Estes ordenances lleven más de dos años durmiendo'l sueñu de los xustos, paralizaes pola negativa del PSOE de falar nin siquiera de cualesquier cosa que suponga un reblagu importante na política de normalización, y pola inoperancia y dexadez del otru sociu de gobiernu nel conceyu de Xixón.

Asina, el balance xeneral sigue siendo mui negativu, porque los fechos son testerones y demuéstrenmos que la parte del gobiernu asturianu que pesa de verdá actúa como si la llingua asturiana nun fora una llingua. Esi ye'l problema, esi ye'l nuedu del asuntu: por muncho qu'hebia consejeros nel gobiernu que defendan la llingua, el discursu políticu sobre l'idioma del gobiernu y del so presidente ye que l'asturianu nun ye un vehículu de comunicación válidu pal sieglu XXI, que nun ye una llingua de futuru, que nun ye un idioma equiparable al restu de los del estáu. Yá lo dixo'l Sr. Areces: nes comunidaes vecines tienen llingües valiosísimes y n'Asturies tenemos “los bables”. Tol discursu que trescala l'actuación d'esti gobiernu ye que l'asturianu

ha protexese, como una muestra de llaboratoriu, pero que nun val pa la vida moderna y nun paga la pena facer un esfuerzu colectivu p'asegura-y una dignidá y una supervivencia. Exemplos hai abondos, pero quiciabes, y siguiendo aquello de "polos fechos los conoceréis", l'exemplu paradigmáticu ye la creación del ente públicu de comunicación asturianu onde la llingua asturiana foi humillada y ignorada nun contando siquiera como méritu pa presentase a les places. Mientres yera'l procesu de creación, la XPDLA entrevistóse con Pérez Ornia y el director dexómoslo claro: díxomos que nun diba cumplir el Pautu de Gobiernu y que la televisión nun diba a ser un factor de normalización llingüística. El madreñazu yera la cuenta pa él, polo que dixo, polo que fai y polo que representa.

Sicasí, en viendo esti panorama, que nun s'interprete que la XPDLA ta apurriendo un discursu pesimista o desmovilizador. Non. Tolo contrario. A pesar de los enemigos tan poderosos colos que mos enfrentamos na Xunta somos optimistes porque sabemos les fuerces coles que contamos y el sofitu que mos da la mayoría social que sigue una y otra vuelta, testeronamente y pese a quien pese, apostando pola oficialidá. Con normalidá, ensin los histerismos nin los papones colos que quieren asustar los cabezaleros de la FSA, porque la oficialidá, pa cualquier demócrata, ye reconocimientu de derechos. Y eso nun pue asustar a naide más qu'a xente xacobino y provinciano como lo que mos gobierna.

Guei apurrimos el Premiu Andrés Solar a la empresa Araz igual que lo fiximos otros años con Les Noticies o la mesma Radio Sele. En xeneral, tolos años hai xente a quien premiar porque nun desfallecen nel so apueste vital, empresarial, social... pa cola llingua.

Amás, esti miércoles que pasó, la Xunta y otres 150 organizaciones axuntábemonos nuna Asamblea del Conceyu Abiertu pola Oficialidá que convida al optimismu más sinceru. Esi ye'l nuestro papel agora: facer una Xunta más fuerte que nunca que pueda trabayar nun Conceyu Abiertu más fuerte que nunca pa que seya la sociedá la que garre'l testigu de la reivindicación y tea a un altor al que nun saben tar los polítics que mos

representen. Esi ye'l nostru trabayu nel añu qu'entra. Sabemos que podemos ganar porque tenemos con nós lo más preciao, el sofitu de la xente d'esti país, la gana de los que lluchen por daqué xusto y el convencimientu de que'l futuru ye nostru. Nun vamos dexar que muerra el fechu cultural más importante que mos apurrieron los nuestros antepasaos, la llingua. Tenemos exemplos que seguir como'l d'Andrés Solar, que yá nun ta con nós pero que sigue aconseyándonos col exemplu d'una persona que consagró la so mocedá a trabayar polo que nós trabayamos. Tenemos brazos, tenemos voz y asina, cola vuestra ayuda, nun van ser quien a paramos. Munches gracias.